

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se **vnaprej**.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsa kokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Vprašanje narodnega dnevnika na Spod. Štajerskem še vedno ni definitivno rešeno. Pozivamo še enkrat vse somišljenike in narodnjake, da čimprej pošljejo „Narodni založbi v Celju“ naročninske izjave za l. 1909. Zavedajte se, da je domač štajerski dnevnik velikanske važnosti v narodnem in gospodarskem oziru.

Splošni položaj.

Včeraj se je sešel državni zbor na zimsko zasedanje. V kratki dobi štirih mesecev, kar so bili poslanci na počitnicah, se je splošni položaj države na zunan in na znotraj silno spremenil. V tem času se je razpor med Čehi in Nemci, katere je bil obljubil bivši ministerski predsednik spraviti med sabo, tako poostril, da je dalo to vsaj navidezni povod k odstopu prejšnje koalicijske vlade, na katere mesto je stopil sedanji provizorični kabinet. Tudi pri nas na jugu monarhije je nemška bojevitost in nestrpnost izzvala hude, vsega obžalovanja in ostre obsodbe vredne izgrede proti Slovencem v spodnještajerskih mestih, katerim so sledili znani žalostni dogodki v Ljubljani in katerih posledica je splošna ogorčenost in silna napetost med Nemci in Slovenci. Nemški šovinisti so strgali vladno nase in oni sami dajejo smer nemški politiki. Baron Beckova vlada ni imela poguma pogledati temu nemškemu radikalizmu dobro v oči ter v imenu državnih koristi enkrat za vselej pošteno obračunati z njim. Kakor vsi njegovi predniki se je tudi Beck prijazno smukal okrog teh razgrajacev, se jim na vse mogoče načine dobrikal

in delal z njimi, kakor da bi bili uvaževanja in spoštovanja vredni politiki, posledica te nemoške omahljivosti in strahopetnosti je bila ta, da so Wolf in Malik in nemški kulerstudentje ovladali politični položaj in vstavili vsako politično delo za sedaj sicer samo v češkem deželnem zboru, da bodo pa, ako se kak čudež ne zgodi, onemogočili tudi delovanje parlamenta.

Na dnevnem redu stoje važni in velevažni zakonski načrti: socialno zavarovanje in aneksija Bosne in Hercegovine, vprašanja katerih rešitev bi zahtevala, da se ji parlament posveti z vso resnostjo in dobro voljo, ki mu je sploh na razpolaganje.

Je li v sedanjih razmerah toliko zbranosti duha, vsrčnosti in napetja skrajnih sil v avstrijskem parlamentu mogoče? Bojimo se, da ne. Krivda zadeva pa one, ki so mirno prenašali, da se je nemški šovinizem polastil vodstva politike nemškega prebivalstva v državi in da je postal celo za vladno politiko merodajen. Toliko se govori o državnih nujnostih in neobhodnostih, tako pogostoma se apelira na državniško samozatajevanje slovenskih, čeških in rusinskih politikov ter se jim vedno in vedne poje pesmico, da treba staviti državne koristi nad koristi posameznih narodnosti, da bi se pa našel enkrat mož, ki bi nemškim radikalcem, ki pomenjajo celo med Nemci samimi le čisto neznatno manjšino, povedal, da je sedaj vrsta na njih se podrediti celoti in ne zahtevati, do česar nimajo nobene pravice, tega nismo še v Avstriji doživeli in kakor vse kaže tudi ne bomo še doživeli; zato pa tudi ni nade na resno in uspešno delo parlamenta.

Dne 22. t. m. so sklenili zastopniki čeških občin, delegati Narodnega

sveta in čeških političnih strank, da se dne 1. decembra t. l. začne splošna šolska stavka v celem okraju pod Krušnimi Gorami na Češkem, ako do te dobe nemška mestna starešinstva ne poskrbe za dostojne šolske prostore in šolske učne pripomočke za one češke manjšinske šole, katere so dolžne vzdrževati, katere so pa skoro brez izjeme nastanile v nerabne lokalitete in katerim ne dajejo potrebnih učnih sredstev. Češke stranke bodo v tem oziru solidarno postopale, češki okraji, mesta, trgi in kmetske občine, denarni zavodi in korporacije bodo to veliko akcijo podpirale tudi denarno, ako bo treba, češki minister Žáček je pa dobil poziv naj kot svetovalec krone pove vladarju, kako nemške občine zanemarjajo češkim otrokom nasproti svoje dolžnosti ter je sistematično prikrajšujejo za oni šolski pouk, katerega so jim po zakonu dolžne preskrbeti. To je enkrat energičen korak, to je čin, ki bode vzbudil zanimanje člega sveta ter postavil „kulturno“ delovanje nemških šovinistov v nemških in ponemčenih mestih in trgih na Češkem pred celo Evropo na sramotni oder.

Tudi mi Slovenci bi imeli dovolj gradiva za jednake pritožbe in dovolj povoda za tak čin samoobrambe. V naših štajerskih trgih in mestih in po vsem Koroškem se slovenskim otrokom krati sploh vsak šolski pouk; primorani so hoditi v nemške šole, kjer pa je kaka šola, kakor n. pr. šola Celjske okolice v Celju, je pa taka, da se vsakdo pregreši proti zdravju otrok in učiteljstva, ki pošilja svoje otroke vanjo. Vse za otroka! Pred vsem torej potrebnih šol in zdravih šolskih ploslopj!

To, potem pa izgrede po spodnještajerskih mestih, v Ljubljani in na

Češkem, izgrede na vsučiliščih bodo dajali toliko gradiva za burne in trpke debate, da bo ostalo malo časa, energije in volje za druga velevažna vprašanja, ki so na dnevnem redu. In kdo bo temu kriv, če ne oni, ki so s svojo popustljivostjo ali kratkovidnostjo negovali nemški šovinizem, ki je sedaj na potu vsaki pametni politiki.

Dolžnost naše države bi tudi bila poseči v ogrske razmere. Nam ni in ne more biti vseeno, kaj se tam rodi. Ni nam vseeno, da se je nemadžarske narodnosti in delavstvo opeharilo za politične pravice ter jim vsililo mesto splošne, enake in tajne volilne pravice ta pluralni volilni sistem, kateri ima namen ovekovečiti vladno koruptne oligarhije, katera vlada v državi in narodnosti izmoggava. Ni nam vse eno, da se s Hrvati tako postopa, da se dovoljuje kakemu Rauchu gospodariti v državi po nalogu Wekerla in Košuta in rohnati, kakor bi noben turški paša ne bil mogel za časa naigršega turškega despotizma. Predno se ne reši hrvatsko vprašanje, je nemogoče rešiti vprašanje o Bosni in Hercegovini, kajti nikakor se ne sme zgoditi, da bi ti dve deželi bili priklopljeni Ogrski, temu se morajo vsi Jugoslovani kar najodločnejše upreti.

Važnih in prevažnih nalog bo imel parlament mnogo, ali mu bo pa mogoče je tudi z ono važnostjo in resnostjo pretresati, kakor bi moral, je drugo vprašanje. Časi so resni, zato glejte, da bodete na svojem mestu, gospodje poslanci. Vaša odgovornost je ogromna!

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

LISTEK.

Primož Trubar.

K njegovi štiristoletnici.
(Dalje.)

Na bujnem polju slovenske protestantsko-cerkvene književnosti pa so vzklije med l. 1550, ko je poslal Trubar „Ann kratku podvučene s katerim vsaki človek more v nebu priti“ kot prvo slovensko knjigo rojakom, in l. 1595, ko je izdal Felicijan Trubar „Hišno postilo D. Martina Lutheria“ kot zadnji prevod svojega očeta, že tudi cime drugim literarnim panogam. Kako bi bili razvili slovenski protestantje ob večjem veselju slovenskih katolikov do literarne tekme polemično literaturo s slovenskim ozadjem, priča osoljen odgovor, katerega je napisal Trubar, čim sta izdala jezuit Paheneker in njegov neimenovani kolega l. 1574. prvi dve

katoliški slovenski knjigi. O razpoloženju slovenskega reformatorskega gibanja za razvoj originalne slovenske satirične poezije govori pesniška zbirka z župniku Mercini posvečenimi verzi, katero sta Škurjanec (Trubar) inu Kukovec . . . služila:

Mercina in nega ime
prava hudičeva sejme,
v vseh zlaht grehah prebiva,
sebi s to blatovsko družbo
pekal s pravdo dobiva.

S prevajanjem biblije, katero je za posameznimi deli podaril Slovencem Dalmatin v popolnem prevodu, se je likal slovenski pripovedni slog. Ta doba je prinesla Slovencem prvi „Slovenski kolendar, kir vselej terpi inu eno tablo per nim, ta kaže inu prani stu inu dvajseti lejt naprej, kakou nedelski puhštáb bode vsaku lejtú, kuliku nedel inu dni od Božiča do pusta. Ene rajme, ti pravijo, kadaj bode dobru vreme...“, prvi slovenski abecedarij za nižje šole, z Bohoričevim „Elementale“, prvo la-

tinsko-nemško-slovensko začetnico za višja učilišča, Bohoričevo slovnico, kjer se je prvič obravnaval slovenski jezik po slovničnih pravilih ter se mu določil enoten pravopis, Megiserov slovar, kjer se je poleg nemščine, italijanščine in latinščine prvič kodificiral slovenski besedni zaklad: Reformacijska navdušenost je privabila znanilke slovenskega umetnega pesništva, slovenske leposlovne in kmečko-zabavne proze, slovenskega šolskega in jezikoslovnega slovstva.

Med slovensko ljudstvo je prihajal s slovensko reformacijo opomin, da je potrebna tudi njemu umetnost čitanja. Trubar je prosil slovenske kmete: „... en vsaki gospodar inu kir umej brati, ta ima suji družini doma na večer oli vjutro zgudo, preden se h pridigi gre, ta evangeli, kir se na ta isti prazniški dan pridiguje, s . . . sumarskimi izlagami naprej po lahku inu zastupnu brati . . .“ Trubarjeva na avtoriteto

svetega pisma oprta šolska propaganda je premagala podirati pomisleke slovenskega seljaka proti šoli. Z izvajanjem Trubarjevega kmečko-šolskega programa, ki je zahteval prvi za Slovence upoštevanje zdravega pedagoškega načela, da je jezik sredstvo v dosego namena, so se jeli odpirati slovenskemu ljudstvu vidiki splošne izobrazbe. Že so stopali na dan prvi uspehi: ljudstvo se je oklepalo od leta do leta z večjo ljubeznijo slovenske knjige, množili so se seljaki, ki so se naučili sami čitati ali preskrbeli, da se seznanijo s slovenskim pismom njihova deca, knjiga na polici slovenskega kmečkega doma ni bila več neznana prikazen.

V domačem reformaciji naklonjenem plemstvu je razvnel Trubarjev začetek čut, da imajo deželni stanovi slovenskih pokrajin dolžnost, omišljati gmotna sredstva za tisk knjig v jeziku svojih slovenskih podanikov, pri izobraženstvu pa veselje do razmišlja-

Politični pregled.

Domače dežele.

Vsi parlamentarni klubi so imeli 25. t. m. svoje seje, v katerih so razpravljali o položaju in o taktiki, katere se bodo držali novi vladi nasproti. Oba jugoslovanska kluba sta tudi imela svoje seje. Zveza Jugoslovancev je za to, da stopiti obe jugoslovanski parlamentarni organizaciji v tesnejšo zvezo in da se omogoči skupno delovanje. V slovenskem klubu je govoril dr. Šusteršič in dejal, da bi bilo vredno o tem razpravljati. V debati se je poudarjalo, da bi združenje obeh klubov ne imelo namena izposlovati jugoslovansko ministertvo (?) ter da bi tudi ne bilo posledica dogodkov od 20. septembra. Slovenski klub je v principu za zблиžanje obeh organizacij samo iz obzirov na notranji in vnanji položaj, ki zahteva, da zavzamejo Jugoslovanci trdno pozicijo. Pogajanja o zблиžanju obeh klubov se bodo takoj začela in bodo kmalu končana.

V češkem Narodnem klubu se pripravljajo nekaj proti Mladočehom. Dr. Kramář je odložil predsedništvo; za povod navaja sicer svoje slabo zdravje, zdi se pa, da je čedalje bolj rastoča napetost med Mladočehi, agrarci in klerikalci v prvi vrsti privedla Kramářa k temu koraku. Njegov naslednik bo baje bivši minister dr. Pacák. Klerikalci ostanejo v češkem Narodnem klubu, kakor je izjavil njih vodja dr. Hruban.

Socialno demokratska zveza je v svoji seji sklenila postaviti se proti temu, da bi se proračunski provizorij in predlog o priklopljenju Bosne in Hercegovine nujnim potom rešil v vseh treh čitanjih v eni sami seji, zahtevala bo de mariveč, da se ta dva predloga nujno obravnavata samo v prvem čitanju. Socijalni demokratje bodo interpelirali vlado glede aneksije Bosne in Hercegovine, ali je pripravljena dati parlamentu natančno poročilo o evropskem položaju in posebno o vojni nevarnosti na Balkanu, o vojnih odredbah in o škodi, ki je navstala avstrijski industriji po aneksiji. Nadalje, ali je vlada pripravljena zahtevati, da se da Bosni in Hercegovini demokratična ustava, ki naj se postavi na temelj splošne in enake volilne pravice. Interpelirali bodo nadalje o tem, ali kani vojna uprava odpustiti rezerviste 15. voja po izvršenih vajah in navadno moštvo po dovršeni preženčni službi domov?

Kakor poročajo italijanski državni poslanci, bode vlada vsled dogodkov

na dunajskem vseučilišču vendar le predložila zakonski načrt o osnovanju italijanske pravne fakultete. Jedino preglednico ji dela to, kam naj bi jo dala? V Trst in Trento je ne mara dati, češ, da bi se izrabljala v narodne agitacije, zato svetujejo nekateri posebno bistroumni politiki, naj se ustanovi italijanska pravna fakulteta na Dunaju. Nam se zdi ta predlog sicer zelo čuden, pa morda je višja modrost.

V ogrskem parlamentu je bil sprejet predlog, da se bode razpravljalo o državnem proračunu v obliki nujnega predloga. Določilo se je, da bodo seje trajale po osem ur na dan in stopijo v veljavo sploh vse one izjemne in policijske naredbe novega poslovnika, ki imajo ta edini namen zamašiti nsta opozicijskim poslancem nemadžarskih narodnosti in socijalnim demokratom.

Prva seja v zimskem zasedanju državnega zbora se je vršila včeraj. Novi uradniški ministri so prišli prvičkrat v zbornico — a ta jih je sprejela mrzlo in odklanjajoče. Bienenrth je imel nastopni govor, v katerem je poudarjal, da je sedanje uradniško ministertvo le prehodnega značaja; pripravlja le pot bodočemu katoliškemu ministertvu. V ostalem je ponavljal že stare obljube. Pritrjevali so mu edino kršč. socijalci. Za Bienenrthom je govoril češki poslanec Klofač za nek formalni predlog. Nemški klerikalci in radikalci so ga obsuli z najrazličnejšimi psovkami kakor „roparski glavar“, „veleizdajalec“, „podkupljenec Srbije“ itd. Vloženi so nujni predloga za odobrenje proračunskega provizorija in za pooblastilen zakon glede trgovinske pogodbe s Srbijo.

Štajerske novice.

— Združenje „Jugoslov. Zveze“ in „Slov. kluba“ v „Narodno zvezo“. Kakor smo že naznanili so se vršila te dni pogajanja med „Jugosl. Zvezo“, v kateri sta tudi gg. Roblek in Jezovnik in „Slovenskim klubom“ zaradi spojitve v enoten jugoslovanski državnozborni klub. Ta pogajanja so sedaj dozorela in je enoten klub pod imenom „Narodna Zveza“ že ustanovljen. Predsedovala bodeta menjaje se dr. Ivčević in dr. Šusteršič. „Slovenec“ poroča, da si ohranita kluba v lokalnih, čisto gospodarskih in osebnih zadevah popolno prostost, skupno pa se posvetujeta o važnih vprašanjih. — Kandidat za jedno podpredsedniško mesto v parlamentu je kranjski klerikalec Pogačnik. — Ne

moremo se vzdržati, da bi k združitvi obeh klubov na taki podlagi ne izrekli dvoma, ali nam bo tudi toliko koristilo kakor pričakujejo od nje tisti, ki ne poznajo klerikalcev. Lokalne, čisto gospodarske in osebne zadeve ima vsak klub zase — kaj pa še potem ostane? Kaki akademični protesti v narodnih zadevah in papirnatih resolucije o šoli! Ali pa morda „važna zadeva“ skupnega kimanja vladi? Nismo pesimisti, a zdi se nam, da na ta način ne bo šlo.

— Interpelacije v državnem zboru. Poslanec Marckhl in tovariši so stavili v državnem zboru nujni predlog glede dogodkov v Ljubljani, nadalje glede „napada“ na Brežice in „poloma“ v šoštanjski posojilnici, katerega — ni.

— Septemberska divjaštva Nemcev v državnem zboru. Gosp. državni poslanec Roblek je stavil v državnem zboru nujni predlog zaradi dogodkov v Celju 20. septembra. Vlada se poziva, da naj skrbi za to, da se enaki dogodki več ne ponove. Objednem naj se uvede preiskava o teh dogodkih in se naj rezultat naznani drž. zbornici. — Zaradi dogodkov v Ptujju je stavil nujni predlog gospod. državni poslanec dr. Ploj v istem smislu. — Glede dogodkov v Ptujju, Celju in Mariboru je stavil nujni predlog tudi dr. Korošec. — G. državni poslanec Hribar in tovariši so stavili nujni predlog glede oficijelnega poročevanja o ljubljanskih dogodkih in o postopanju vojaštva v Ljubljani.

— Vzor „značajnosti“ uskok Pušenjak je res velikanski zadrugar. Njegova največja umetnost je ustanavljanje konkurenčnih zavodov, oziroma prehiteti svoje „konkurente“. Če n. pr. Zadruga Zveza v Celju pripravljajo pri Veliki Nedelji tla za rajfajzenovko, pa pišejo g. kaplan v Maribor in Vlado že drugi dan pridejo k Veliki Nedelji in ustanovijo rajfajzenovko na „katoliški“ podlagi. — Res, velikan si v zadrugništvu, ti vzor značajnosti! Morebiti hočeš vedeti, kje bo treba zopet kaj narediti? Kar na Zadrugo Zvezo v Celju se obrni, ti bodo že sporočili, saj sam itak ne veš, kako in kje je treba delati. Doslej vsaj še nisi pokazal tega. Tako, pa glej, da ne boš prekosil nemara še Rajfajzena samega, ti zadrugar slavni! No, da bode tvoja slava postala pa še večja, bodemo pa pisali gospodu ministru na Dunaj tudi to, kako si ustanavljal rajfajzenovko pri Veliki Nedelji, ti sključena sirotica!

— Častniki celjske garnizije obiskujejo izključno nemške gostilne v Celju, zlasti „Nemški dom“. Nenda zato, da pokažejo svojo narodno nepristranost.

— Plesne vaje. Plesni odsek „Celjskega Sokola“ opozarja še enkrat na plesne vaje, ki se pričnejo v nedeljo, dne 29. t. m. ob 2. uri popoldne v mali dvorani „Narodnega doma“. Nazdar!

— Umrli je v sredo ponoči v Gaberju pri Celju soproga mesarja in gostilničarja ga. Mimi Plevčak. Pogreb je bil danes popoldne. Naj v miru počiva!

— Plače državnim uradnikom se bodo z ozirom na 2. december izplačevale že 30. novembra. Za stranke je davkarija v sredo zaprta.

— Promoviran bode jutri na graškem vseučilišču doktorjem filozofije gosp. cand. phil. Janko Bratina. — Častitamo!

— Imenovanja na pošti. S 1. decembrom t. l. bo imenovanih 177 pošt-nih asistentov za poštne oficijale in 184 pošt-nih oficijalov za poštne nad-officijale.

— Razmere na vojniški pošti. „Slov. Nar.“ prihajajo o pošti v Vojniku pritožbe, da zginjujejo pisma in dopisnice z narodnim kolekom. Pošta v Vojniku je torej začela posnemati pošto v Gradcu; ali so še sredstva, da se bodo take predrznosti prenehale.

— Surovost. 4 mesečnega otroka Marije Dolar v Dobrni pri Celju je stara mati, jezna, ker je jokala, tako vrgla ob posteljno stranico, da mu je počila lobanja in je dete vsled tega umrlo.

— Iz gornje Savinske doline. Pri nas se glede zavarovanja geslo „Svoji k svojim“ jako slabo vpoštevajo. Velika večina zavarovanih življenjskih kakor požarnih se sklepa s tujimi nemško-židovskimi bankami (zavarovalnicami). Žalostno pa je dejstvo, da to napako povspesuje našo narodno razumnost. Za danes ne imenujemo teh vzor narodnjakov, kar pa bodemo v naprej vse javno oznanili. So še nekateri gospodje med nami, ki za majhen dobiček naravnost nasprotno, je domačim slovanskim zavarovalnicam, dasi imajo svojo eksistenco dobro vsigurano. Se li ne reče to podpirati tiste, ki nam dajo v vsaki priliki batine?

— Za železnico Kamnik - Sav. dolina se je obljubil potegovati de-želnozborni kandidat v splošni kuriji za kamniški okraj dekan Lavrenčič. Poziva se zlasti na bogato premogovo žilo pri Motniku.

— Divjega kozla je potegnil v nedeljo pri Grobelnem iz Voglajne brzojavni nadpaznik g. Zupanc. Slišal je v Voglajni nekoga po vodi brozgati, vzel dolg drog in hitel k potoku, ki je tam 3—4 m globok in teče v glo-

nja o daljnem razvoju slovenskega literarnega jezika. Dočim je nosila zlasti Kranjska dežela gmotna bremena ter prispevala kranjski, štajerski in koroški deželni stanovi n. pr. samo za slovensko biblijo okroglih 4000 gld., posvetovalo se je med slovenskimi protestanti v prijateljskih krožkih, leta 1581 pa že tudi na prvem oficijelnem sestanku koroških, štajerskih in kranjskih slovenistov in teologov v Ljubljani o novem literarnem jeziku, začele so se pojavljati kritike in novi predlogi. Ena struja je smatrala s Trubarjem notranjeavstrijske Slovence in kajkavske Hrvate kot posebno narodno enoto „Slovencev“ ali „Slovenov“ kateri naj služi kranjski dialekt kot podlaga književnega jezika, proti-strujo je skušal vzvalovati Hrvat Skalič, ki je priporočal mešanico govornice „gornjeogrskih Slovanov (Slovakov)..., Poljakov, Čehov, Moravanov, Rusov (Malorusov), Moskvičanov (Velikorusov), Hirov in Hrvatov okrog Zagreba“ kot nekak vseslovanski literarni jezik.

Proti Trubarjevemu pravopisu ste se pojavile dve struje: Skalič je priporočal hrvaško-ogrski sistem, Kralj je izprožil misel izpopolniti Trubarjevo nedosledno ortografijo po hrovaškem vzorcu, kot neizpolnjivo željo je označil Kralj še tretjo strujo: „curilsko (glagolsko) lepo pismo spet v ljudi perpraviti“. Zmagovala je Trubarjeva z realnimi razmerami in potrebami računajoča smer in se ob enem dovrševala: Trubarjev sistem je dobil po Bohoričevih popravah obliko doslednega in priročnega pravopisa. Trubarjevo prvotno jezikovno demokratičnost pa je izpodirvalo od leta do leta bolj spoznanje, da je treba ponemčeno kranjščino čistiti s pomočjo drugih narečij ter da se mora učiti slovenski pisatelj pri drugih Slovanih, zlasti Hrvatih in Čehih, in tam iskati izrazov, ki jih doma ne najde.

Z izticanjem narodnega nadkranjskimi imeni so oživljali Trubar in tovariši že ginečo zavest narodne enote, in ko se je posrečil Trubarju

dokaz,

— Z ustanovitvijo tiskarne v Ljubljani, prve na Slovenskem, so ustvarili slovenski reformatorji tudi zunanji predpogoj razvoju slovenskega književnega trga.

Z izticanjem narodnega imena poleg pokrajinskih so oživljali Trubar in tovariši že ginečo zavest narodne enote, in Trubarjev dokaz, da je tudi njegov materni jezik primeren za pismeno izražanje misli, je izpodmaknil prvi steber naziranju, da je slovenščina jezik nižje vrste, ter krepil indirektno narodni ponos. Kmalu pa so se čuli iz vrst slovenskih protestantov tudi glasovi, ki so navajali za upravičenost slovenskega narodnega ponosa dokaze ter hranili v sebi iskrice, katere bi mogle direktno povzdigati narodno zavestnost. Dalmatin je že opozarjal ono slovensko inteligenco, ki jo je odbijala zaostalost slovenskega jezika, na potrebo dela in možnost lepše bodočnosti, češ: „Tudi nemškemu jeziku je v časih

Karola Velikega in tudi še pozneje taka predla, da se ni dal dobro pisati, ampak so se morale izdajati vse pogodbe in listine v latinščini“. In počeval je slovenske sinove, da se jim slovenskega jezika kljub malobrižnosti Slovencev ni treba sramovati, ker ima tudi ta mladič mnogo mogočnih sorodnikov: „Slovenski (slovanski) jezik se ne skriva v kakem kotu, ampak ori po celih mogočnih in mnogih kraljestvih četudi na različna narečja razdeljen. Kajti slovenski (slovanski) ne govorijo dandanes samo stanovalci celega Kranjskega, Spodnje Štajerskega, Koroškega ter sosednih pokrajin, Hrvaške, Dalmacije, Slovenske Krajine, Krasa, Metlike in Istre, ampak tudi Čehi, Poljaki, Moskvičani, Rusi, Bošnjaki, Vlasi in skoraj večina narodov, ki jih je vzel Turek kristjanom; tako da je med drugimi tudi na turškem dvoru, sploh v celi deželi, tudi v uradih, slovenski (slovanski) jezik glavni jezik . . .“ (Dalje prih.)

boki strugi z navpičnimi stenami. Divji kozel, ki se je od nekega zmotil v naše kraje, je padel v vodo in ni mogel več ven. S pomočjo kavlja na drogu ga je g. Z. za roge izvelkel iz potoka. Ta divjačina je za naše kraje gotovo nekaj redkega. Kozel je na to odpotoval v Nendlovo mesnico v Št. Jurju.

— **V trboveljskih nabiralnikih** se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda 27 K 70 vin.; ondote Slovence delujejo vsestransko vzorno — in požrtvovalno za družbo. Živele! — Posnemajte jih rojaki!

— **Železnica Slov. Bistrica kolodvor-mesto** se bode otvorila dne 10. decembra.

— **Zmrznil** je blizu Laporja gostilničar Karol Wute. Mož je rad pil žganje.

— **Novo uradno poslopje** zgradijo v Brežicah na prostoru nasproti lekarni in hotelu Adamus.

— **Iz Rajhenburga.** Dne 22. novembra se je naš občinski odbor posvetoval, kako se naj počasti pri nas cesarjev jubilej. Sklenilo se je marsikaj, kar kaže, da so še pri nas ljudje zelo nedostopni občekoristnim napravam, pač pa jim ugaja lep plašč. Gospoda! Kaj vam bode pomagala enkratna razsvetljava trga, ko boste pa drugo noč bredli po lužah, ne samo eno, ampak celo zimo!

Postavite nam raje o tej priliki par prepotrebni svetilk. Pa ne samo tukaj bi se dalo kaj koristnega storiti, ampak še drugod. Omenim le še vratomolno pot od farne cerkve v trg, kjer si po zimi nismo življenja varni. Pa še eno dejstvo mi sili pod pero. To so naši revni, zapuščeni šolarčki, ki po ves dan ne zaužijejo toplega. Pogostili jih boste imenitno 2. decembra, zato bodo pa vse leto stradali. Tem bi odprli svoja patrijotična srca, ker veste dobro, da so ljubljenci milega vladarja!

— **Krajevne skupine slovenske sekeije „Svobodne Misli“** so se ustanovile v Krškem in v Pragi. — List „Svob. M.“ tiska in ekspedira sedaj tiskarna Lampret v Kranju, uredništvo pa ostane še nadalje v Pragi.

— **Prepovedalo** se bo v najkrajšem času od ministerstva izvažanje avstrijskih konj v Srbijo.

— **Nenasitni erar.** V Avstriji in na Ogrskem so začeli študirati vprašanje o ustanovitvi monopola za vžigalice.

— **Prireditve vinskih sejmov** v Ljutomeru, Ormožu in Ptujju nasvetuje vinogradnik iz Slovenskih gor, da bi lažje prišlo vino v promet. Okrajni zastopi, podružnice kmet. družbe itd. zganite se!

— **Po Slov. Bistrici** kroži govorica, da misli kandidirati v kmečki skupini vol. okr. Slov. Bistrica-Konjice slovenjbistriški kaplan Grobush.

— **Ozdravljenje raka.** Francoski zdravnik dr. Oktavij Laurent je predaval te dni v pariški medicinski akademiji o ozdravljenju raka. Nekemu časnikarju se je izrazil, da zdravi on raka z obrizganjem velikih doz formalina in to pospeši ozdravitev v vseh slučajih, ako je bolnik še dovolj krepak. Na ta način je zdravil že raka v obrazu, prsnega, pljučnega in sploh vse notranje rake. Njegova metoda je dostopna vsem zdravnikom.

— **Umrla** je v Ptujju notarjeva soproga ga Olga Filaferrò, roj. Svoboda po daljši težki bolezni.

— **21 šolarjev zastrupljenih.** O posledicah nemarnosti nekega šolarja se nam poroča od Sv. Barbare v Halozah: V ponedeljek, dne 23. novembra je vrgel nek šolar kosček galice v vrč, iz katerega otroci v odmoru pijejo. Učenci so pili iz tega vrča, vsled česar so se pokazali pri 21 otrocih znaki zastrupljenja. G. nadučitelj Ogorelec

je takoj poslal po zdravnika k Sv. Marjeti, g. Gregoreca, kateremu se je po težkem trudu komaj posrečilo, da je rešil otroke vsake nevarnosti.

— **Težko ranjen** je bil viničar Florjan Jelen iz Pipanj pri Slov. Bistrici pri nekem pretepu v Kovači vesi. Jelen leži v mariborski bolnišnici. Pretepači so zaprti.

— **Predrzna nemška tvrška.** Tovarna vžigalic „Solo“ v Lonču (Deutschlandsberg) pošilja svojim odjemalcem v Ljubljani zaboje, na katere prileplje koleke „Südmarke“.

— **Poštni pot** bo v poštne okolišni Sv. Tomaž pri Ormožu po 6 krat na teden raznašal pošto.

— **Mesto učitelja na slovenski kmetijski šoli v Gorici** je dobil naš štajerski rojak g. Josip Zidanšek, doslej uslužben pri knezu Windischgrätzu v Konjicah.

— **Izboljšava pri smodkah.** V tobačnih tovarnah uvedejo nov način zvijanja tobaka, kakor je uveden že na Nemškem. Smodke ne bodo več tako trde kakor dosedaj temveč rahlejšje, oziroma ohlapnejše. V jedni tobačni tovarni na Češkem je novi način že uveden.

— **Uradni dan marib. okr. glav.** se vrši v četrtek, dne 3. decembra v slovenjbistriškem rotovžu.

— **Mariborski občinski svet** je pozval Wastiana, da prevzame znova kandidaturo za deželni zbor v mestu Mariboru.

— **Trgovski in obrtni shod za Maribor in mariborsko okrožje** priredi „Slovensko trgovsko društvo“ v Mariboru, dne 6. grudnia t. l. v prostorih „Narodnega doma“ ob 3. uri popoldne. Ker bode ta shod velevažnega pomena za slehernega trgovca in obrtnika, naj ne zamudi se tega shoda prav zanesljivo udeležiti.

— **Pevsko in bralno društvo „Maribor“** priredi v nedeljo, dne 6. grudnia v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru Miklavžev večer s sledečim vsporedom: „Dr. Vsezna in njegov sluga Stipko Tiček“, veseloigra v dveh dejanjih. „Ure ni“, otroška igra v enem dejanju, sijajen nastop Miklavža z vsemi svojimi parklji in belcebubi. Med odmori svira obče priljubljeni tamburaški zbor. Ker bode letos Miklavž izvanredno dobro založen z darili upamo, da nobeden naroden Slovenec ne bo zamudil ugodne prilike, da dobi od njega primerno darilo. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

— **† Lovro Šijanec.** V Mariboru so 25. novembra t. l. pokopali vpokojenega nadučitelja Lovra Šijanca, ki je bil rojen 29. julija 1833 v Št. Juriju na Ščavnici in služil od l. 1853. do 1899., torej 46 let, najdalje v Cezanjevcih in pri Sv. Križu na Murskem polju. Pogreba so se udeležili sorodniki, učitelji in znanci iz mesta in okolice. Tudi pet duhovnikov, bivših součencev je prihitelo, da mu skažejo zadnjo čast. Pokopni je bival komaj pet mesecev v Mariboru. V nedeljo je še bil v gledališču, a v ponedeljek že rajni. Zapustil je vdovo in 6 otrok, od katerih je ena hči šolska sestra, Mirko je vad. učitelj, Ignac, nadučitelj v Svetinjah. Blag mu spomin!

— **Umrl** je 22. novembra v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu na sušici pomožni učitelj Al. Rajh iz Ljutomeru, star še le 23 let. Služboval je pri Sv. Martinu bl. Slovenjgradca, pri Sv. Duhu bl. Radgone in pri Sv. Križu poleg Ljutomeru. N. v m. p.!

— **Dunajski kršč. socijanci na agitaciji med nemško-štajerskim obrtništvom.** Za včeraj so sklicali dunajski kršč. socijanci, kateri so ustanovili znano klerikalno „Nemško-avstr. obrtno zvezo“ v Gradcu zborovanje obrtnikov, da bi ustanovili podružnico

imenovanega društva. Vseled te vesti so se zlasti 23. t. m. predsedniki in odposlanci štaj. nemških obrtnih združenj v Gradcu in najodločnejše protestirali proti temu, da bi se obrtništvu izrabljalo v klerikalne namene.

— **Višje avstrijske sodne oblasti — pospeševalke germanizacije.** Pred kratkim je prišla od neke stranke v slovenskem konjiškem okraju šmarskemu sodišču slovenska prošnja v neki zemljeknjižni zadevi. Šmarsko sodišče je stranki odgovorilo seveda slovenski potom konjiške sodnije. A dotični pisarniški uradnik je pomotoma napisal za sodnijo v Konjicah slovenski naslov. Ta je poslala nalepko z groznim slovenskim naslovom (kakor znano, so v Konjicah vsi trije sodniki „Nemci“) deželnemu nadsodišču v Gradcu in to je takoj začelo uradno preiskavo. Bognečaj, da bi se kedo le malenkostno pregrešil proti uradni c. kr. germanizaciji! Za take stvari so nemški birokratje zelo občutljivi; če pa se obsodi tisoče slovenskih kmetov vsled neznanja slovenščine pri nemških sodnikih pretrdo ali po nedolžnem, pa ne gane noben vrag s prstom!

— **Nikake razsvetljave** ne prirede dne 2. decembra v Pragi. Pač pa je mestni zastop sklenil darovati nekaj tisoč kron za revne in zanemarjene otroke. — Mi Slovenci imamo tacihi otrok vse polno v obmejnih in narodno izpostavljenih krajih. Zato darujmo dne 2. decembra mesto razsvetljave in drugih svečanosti nekaj kron „Družbi sv. Cirila in Metoda“, ki skrbi za tako deco.

— **Z ozirom na naglo širjenje škrlatice** po naših pokrajinah v zadnjem času se opozarja občinstvo, da po svoji moči pomaga pristojnim oblastem omejiti to nevarno kugo, ki tirja teliko žrtev. Sledeči opis naj omogoči spoznati bolezen brž v začetku in takoj poklicati zdravnika. Kajti le tako dobi bolnik potrebno primerno postrežbo in pristojna oblast možnost, vse potrebno ukreniti, da se bolezen kolikor mogoče omeji. Škrlatica napade najraje otroke in le bolj poredko odrasle. Začne se navadno z mrzlico, kateri sledi huda vročina. Bolnik toži, da ga boli glava, težko požira. Ponoči je nemiren, blodi. Dan pozneje se pokažejo, najprej na gorenjem delu prs in na vratu, majhne rdeče lise, ki se kmalu razširijo po celem životu in zlijejo v splošno škrlatno rdečico, po kateri je dobila bolezen ime. V tem težkem stanju se nahaja bolnik par dni. Potem začne rdeči izpah polagoma blediti, vročina se začne nižati in kakih osem dni po začetku bolezni se jame po celem telesu luščiti koža. To je splošen opis bolezni, ki se pa ne pojavi vedno z vsemi omenjenimi znaki, ki je včasih lažja, včasih težja. Najbolj značilna je ona splošna rdečica, visoka vročina, zatekle žleze na vratu in grlu (težko požiranje) in luščenje kože. Bolezen je zelo nalezljiva, zlasti za otroke. Včasih zadostuje samo kratko bivanje v sobi, kjer leži bolnik, da se jo nalezijo. Tudi vse osebe in sploh vsi predmeti, ki so prišli v dotiko z bolnikom, so nevarni, da prenesejo bolezen. Zato je treba takoj, ko se pojavijo prvi njeni znaki, spraviti bolnika v posteljo in zabraniti vsem osebam, ki niso za postrežbo neobhodno potrebne, vstop v dotično sobo. Vse drugo potrebno odredi potem zdravnik, katerega je treba, naj bo še enkrat povdarjeno, v vsakem sumljivem slučaju takoj poklicati.

Dopisi.

— **77. glavna skupščina okrajnega zastopa gornjegrajskega.** Dne 4. t. m. se je v

Gornjem gradu zbral okrajni zastop k sedemdesetletni glavni skupščini. Ko je načelnik gosp. Fran Šarb konstatiral sklepčnost, je ob 10. uri otvoril skupščino ter imenoval zapisnikarjem tajnika g. Frana Podbrežnika. Omeniti hočemo v tem poročilu le najvažnejše; razne krajevne zadeve, manjše vrednosti pa izpustimo, ker bi drugače poročilo naraslo in bi omenjene zadeve pretežno večino naših čitateljev nikakor ne zanimalo.

Verificirala se je izvolitev novega okrajnega zastopnika iz skupine veleposestva — dopolnilna volitev — gosp. R. Klemenšek iz Solčave. Gospod Klemenšek je povsod priljubljen kmetovalec, kateri se zlasti zanima za racionalno gospodarstvo, je tedaj vrla pridobitev v tako važnem zastopstvu kot je okrajni zastop.

Po prečitaniu in odobrenju zapisnika prejšnje glavne skupščine dne 5. svečana t. l. se vzame na vodenje poročilo računskih pregledovalcev okrajnih računov za l. 1906 in l. 1907. Nato se je okraj razdelil v sedem žup po § 4. postavbe z dne 17. aprila 1896, števil. 41 dež. zak. in so se izvolili župni predstojniki in njih namestniki za dobo od 1. prosinca do 31. grudnia 1911 in sicer: 1. Gornji grad. Župa, obsegajoča krajevno občino Gornji grad in Nova Štifta ter katastralni občini Sv. Lenart in Sv. Florjan. Župni predstojnik g. Josip Krajnc st., namestnik gospod Anton Kolenc, oba v Gornjem gradu. 2. Zadreška dolina. Župa, obsegajoča krajevno občino Kokarje in kat. občine Bočna, Šmartno in Radmirje. Ž. pred. g. Martin Zidarn v Šmartnem, namestnik g. Ivan Štiglic v Radmirju. 3. Mozirje. Župa, obsegajoča krajevno občino Mozirje trg in Mozirje okolica. Ž. pred. gosp. Anton Goričar, nam. g. Martin Šuster, oba v Mozirju. 4. Rečica. Župa, obsegajoča krajevno občino Rečica. Ž. pred. gospod Andrej Podhostnik, nam. g. Fran Štiglic, oba v Rečici. 5. Ljubno. Župa, obsegajoča krajevno občino Ljubno. Ž. pred. g. Franc Kolenc v Juvanjem, nam. g. Franc Ks. Petek v Ljubnem. 6. Luče. Župa, obsegajoča krajevno občino Luče. Ž. pred. g. Jakob Plaznik, nam. g. Fr. Lekše, oba v Lučah. 7. Solčava. Župa, obsegajoča krajeno občino Solčava. Ž. pred. g. Miloš Šmid, nam. g. Kristijan Germel, oba v Solčavi.

O vabilu okr. glavarja celjskega k pristopu celjski podružnici društva za zatiranje jetike na Štajerskem poroča dr. Josip Goričar in se sprejme soglasno poročevalčev predlog, pristopiti kot ud z enkratnim doneskom 500 K. Potrdi se soglasno sklep občinskega odbora občine Mozirje trg, z dne 19. sušca 1908 glede brezplačne rabe občinskega poslopja ob uradnih dnevih c. kr. okr. sodišča gornjegrajskega. — Istotako se soglasno potrdi sklep zgorajšnjega občinskega odbora z dne 5. julija 1908., da se glavno premoženje tržke občine razdeli med občane. Glede ustanovitve merosodnega urada podružnice v Mozirju se soglasno dovoli, da dosedanje potrebne stroške za ustanovo podružnice poplača okrajni odbor in se obenem naprosi g. dr. Goričar, da izve vsoto teh stroškov in da o tem poroča okraju.

Sklepalo se je nadalje o popravilu in o razširjenju okrajne ceste I. reda pred šolo v trgu Gornjem gradu po načrtih dež. stavbenega urada.

Ker okrajnemu zastopu ni znano stališče mejašev, ki bi morali dati potrebni svet, se na predlog gosp. Josipa Praznik izvolijo gospodje Ant. Turnšek st., Anton Levar, Anton Kolenc in Martin Zidarn v poseben odsek, kateri se ima v imenu okraja pogajati s strankami in se naj o tem poroča na prihodnji glavni skupščini. Prošnji ob-

čine Ljubno, da se njej dovoli prodati parcele št. 1262/2, — ki je last trga Ljubno — posestniku g. Mart. Juvanu v Savini, se ugotovi na predlog g. Avg. Drukarja. Odlok c. kr. pol. ekspoziture v Mozirju, dne 22. oktobra t. l. št. 7103 glede razglasitve zemljišča pri cestni varijanti v Ljubnem, se vzame na vedenje.

Pomemben je pa sledeči predlog g. Antona Turnška ml., kateri predlog se je z navdušenjem soglasno sprejel:

„Glede na zadnje žalostne dogodke v Ptuj, Mariboru, Celju in v Ljubljani, kjer se je slovensko ljudstvo na nezasiščen način preganjalo in se je v Ljubljani celo kri prelivala, sklence okrajni zastop gornjegrajski, da v obsojanje teh žalostnih dogodkov nakaže „Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ prispevek 100 K.“

Soglasno se sprejme tudi predlog, da se naj dvojezični napis na mostu v trgu Gornji grad odstrani in se nadomesti s samoslovenskim.

Ko se še sklence naprositi ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku za podaljšanje brezplačnega skladninskega obroka na postaji Rečiška vas (Rečica na Paki), zaključil predsednik več ur trajajočo glavno skupščino.

Iz marnberškega okraja.

Žalostno je tu pri nas. Zapuščeni smo od celega sveta. Pravega voditelja ni. Ljudje, koje pošlje vlada, niso naši, čeprav so nekateri rojeni Slovenci; da, prav taki najraje zahajajo na šulferajnske veselice, kjer pomagajo mlečnozobim fantalinom hajlati. Na tak način hočejo odvrniti od sebe vsak sum, da so rojeni Slovenci. Pa tudi še nekaj! S tem, da jih najdeš povsod, kjer se Slovence psuje, dajajo nam povod, da jih napadamo v slovenskem časopisu, česar se zelo vesele. Zakaj? Zato da se jih toliko bolj čisla v nemških pardon! — v nemčurskih krogih, in — kar je največ vredno — da ložje v službi napredujejo. V Gradcu imajo bistro oko in za Nemce in nemškutarje mehko srce. Mi bi se toliko ne jezili, ako bi šlo za ljudi nesodnijske stroke. Ali, navajeni smo, smatrat sođnijsko upravo za nekaj svetega. Tudi se nam vedno zabičuje, da so sođniki neodvisni. — No, vedno ne napadamo ne ljubih nam oseb ravno radi tega, ker vemo, da se vesele naših napadov. Marsikaj vidimo in slišimo, a molčimo; pride že čas, ko se bo ta umetna stavba — sedanje prestavljanje uradnikov podrla.

Kaj hočem povedati o naši posojilnici? Znano je, kako je bila oskub-

ljena od prefriganih ptičev. Od takrat jo še vedno mrzlica trese in jo bo toliko časa tresla, dokler ne pride vodstvo v boljše roke t. j., dokler se ne otresemo duhovskega jerobstva. Da nas ta duhovna gospoda ne mara, pokazala nam je s tim, da nam je urinila v posojilniško poslopje nemškega krčmarja. V vsaki drugi gostilni, čeprav so vse nemškutarske, si lahko naroče naši okoličani jed v slovenskem jeziku, le v slovenski (?) gostilni ne moreš tega storiti. Ni li to bridka ironija? Tako se dela slovenska duhovščina iz nas norca. Primorani smo torej nositi svoje novce našim sovražnikom, da z našim denarjem pokopujejo naša posestva, na katerih nas čaka osoda kočarjev. To je volja naše duhovščine, da se levimo iz posestnikov v kočarje, kajti revnemu ljudstvu se vtepa v glavo, da se tudi s posojilnicami vtepa vera in vernost. Kdor ni slep, že lahko vidi, kam vodi ta gospodarska vernost: protestanti (Nemci) posestniki, katoličani (Slovenci) kočarji. To pa po zaslugi onih, ki so poklicani čuvati naše „verske svetinje“. Dokler bodo kočarji zabiti, ne bo slabo za našo duhovščino, kaj pa, ako bi se utegnili spametovati?

— Nemiri na dunajskem vseučilišču.

Na Dunaju 24. novembra 1908. Na dunajskem vseučilišču že nekaj tednov ni minulo brez rabuk. Najprej so čutili židovski in nemški nacionalci potrebo, pretepati se med seboj. Prejšnji teden so skušali Lah demonstrirati za svojo univerzo in manifestirati svojo ogorčenost proti vladi, ki jim, jednako kakor nam, leto za letom obljublja vse mogoče, izpolni pa ne ničesar. Koncem pretečenega tedna je deputacija italjanskih dijakov rektorju kratkoma izjavilo, da ne more jamčiti za nemoten pouk na vseučilišču, če se ne izpolni minimum njihovih zahtev. Ker jim rektor ni dal odločnega odgovora, so včeraj res udeležili svojo grožnjo, zasedli del avle ter precej hrupno demonstrirali; burši so se seveda kar spomnili svoje prostovoljno sprejete „naloge“, da funkcionirajo ob vsaki priliki kot neplačana vseučiliška vnbaciteljska policija in hoteli poriniti z divjim kričanjem in z veliko premočjo demonstrante iz avle. Da je igrala pri nemških „junakih“ palica, „Todschiäger“ itd. veliko ulogo, to vemo posebne mi, spodnještajski Slovenci. Toda tokrat niso zadeli ob ponižne Slované! Prišlo je do prav korenitih pretepatov in — naenkrat so se čuli med groznim vriščem streli iz samokresov na vseučiliških teh; pravijo, da so Italjani v silobranu začeli streljati in da so sploh samo Italjani streljali, a čudno je vsekakor, da so

svinčenke ranile ravno toliko Italjanov, kakor Nemcev. . . . Pretepalni šport je postal na ta način nevaren za Nemce in klicali so na ves glas policijo na pomoč proti I. Policija pa ni mogla dosti opraviti, ker ni prišla vsled grozne gneče v avlo. Nazadnje so porinili Italjane ven in policija je aretirala, kar je bilo Italjanu le podobno! Ranjenih je deloma z „nedolžno“ palico itd. pa tudi s samokresi 20—30 dijakov. To je suho dejstvo!

Slov. dijakom gotovo ne prihaja na misel, da bi odobraval demonstracije v taki formi, četudi se Italjani bore za iste pravice, ki jih tudi mi nimamo, vendar moramo konstatirati, da je takih neljubih izgrediv kriva le naša slavna vlada, ki je gluha in slepa za vsak pojav v življenju svojih narodov razven če to niso slučajno njeni ljubljenci Nemci; spi spanje pravičnega ali pa dela kompromise tako dolgo, dokler jo morajo streli vzbuditi iz letargije. Niti prošnje, niti grožnje ne pomagajo nič: to je naš stari avstrijski sistem, ki se je praktical že l. 1848., v bujnem cvetu pa je še tudi v letošnjem jubilejnem letu. Pravico dobiš pri nas samo z nožem in puško v roki, to razumejo! Le pogledjte dunajske vodilne liste, kako so jim postale želje Italjanov naenkrat simpatične! Mi Slovenci pa lepo dostojno včasih malo započemo in zaprosimo (a to je našim p. t. zastopnikom v državnem zboru kaj neprijetno, češ „sedaj ni povoda, ni dobrih nadej na izpolnitev itd.“) „N. Fr. Presse“ pa nas imenuje zato . . . „universitäts unreif“. Prav se nam godi, s človekom se navadno ravna, kakor si zasluži.

Tepli so se torej Italjani in Nemci. Toda posledice!! Univerza je zaprta z vsemi svojimi instituti za nedoločen čas, tudi druge vis. šole so zaprte v znak nemške žalosti! Na pritisk nemških nacionalcev pa so zaprli menzo, kjer obeduje ogromna večina slovenskega in slovanskega dijaštva; vsi ti revni akademiki so sedaj takorekoč brez tople hrane, kajti za žep slov. dijaka je kosilo v dunajskih gostilnah mnogo predrago, kam še le večerja. Zato ker so bili mirni in dostojni, jih izpostavlja kuratorij menze gladi in največji bedi, dočim je za nemške dijake v gostilnah dobro preskrbljeno. Slov. dijaki gubijo sedaj dragoceni čas studija, ker ne morejo na univerzo, niso varni pred napadi od nemške strani, zraven tega pa jim preti skrajna beda. Zopet nov dokaz, da so slovenski dijaki izročeni Nemcem na milost in nemilost in da je največja kulturna potreba Slovencev lastno vseučilišče, kjer ne bodo gospodarili burši. Menim,

da je v domovini vendar še razsodnih ljudij dovolj, ki bodo imeli vsaj nekoliko smisla za težnje in nadloge svojih sinov v tujini in da jih ne bodo pustili same brez pomoči v njih težki borbi za obstanek.

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem.

— Izvanredni občni zbor „Slov. delavskega podp. društva“ v Celju se vrši v soboto 28. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih (Graben 7). Dnevni red: 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti.

— „Sava“, društvo svobodni-selnih slovenskih akademikov na Dunaju naznanja, da se je izvolil za XII. tečaj sledeči odbor: predsednik: cand. iur. Ciril Pavlin; podpredsednik: abs. phil. Evgen Vavken; tajnik: iur. Vinko Lapajne; blagajnik: cand. iur. Otokar Baš; knjižničar: cand. iur. Emil Jenko; arhivar: pharm. M. Hamerlic; gospodar: iur. Mirko Puncuh; namestnik: cand. vet. Anton Sok in forest. Martin Čuš; pregledniki: abs. iur. Pavle Debeljak, iur. Franc Košmelj in med. Ivan Pintar.

— „Slovenska Matica“ v Ljubljani je podarila „Zvezi narodnih društev na Štajerskem in Koroškem“ v Celju na njeno prošnjo 123 knjig najrazličnejše vsebine, s čemur je storjen prvi korak k ustanovitvi osrednje knjižnice. V najkrajšem času si Zveza nabavi še nekaj knjig ter tako knjižnico izpopolni in uredi, na kar bode obvestila svoja bralna in izobraževalna društva, da se oglasijo za knjige, ako jim jih kaj primanjkuje. Zveza bode rada vstregla vsaki taki prošnji po svojih močeh ter izposojevala knjige svojim članicam proti majhni odškodnini. — Na razna vprašanja, ki nam prihajajo glede navodila za prirejanje veselice itd., naznanjamo, da namerava Zveza izdati vsa taka in enaka navodila v posebni brošuri.

Za odbor:

Janko Lešničar. Al. Trstenjak.

Druge slovenske dežele.

— Naslov šolskega svetnika je dobil povodom svojega umirovljenja profesor na ženskem učiteljskem v Gorici g. A. Fras. Rojaku iskreno častitamo!

— Za žrtve 20. septembra v Ljubljani je nabranih doslej že 28 tisoč kron. Lep dokaz slovenske narodne požrtvovalnosti.

— Slovensko šolstvo v Trstu. Dovoljena je paralelka na slovenski pripravnici v Trstu in sicer za prvi razred. Vsled naredbе naučnega ministerstva ima takoj stopiti v veljavo.

— Mrtvega otroka so potegnili iz Drave pri Beljaku. Rojen je bil šele pred nekaj urami. Sodijo, da je morala otroka poviti kaka tujka.

Zvezna tiskarna v Celju.

Priporoča se sl. zavodom in uradom, sl. učiteljstvu, gg. trgovcem in p. n. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejš. oblike. Motorni, oziroma električni obrat. Najmodernejš. črke. Najnovejši stroji. Hitra in okusna izvršitev tudi največjih del. — V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje uradne tiskovine, zavitke, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, jedilne liste, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice, vizitke, poročna naznanila, vabila, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, vožne listke, mrtvaške listke, hranilne in zadružne knjižice, računske sklepe, šolske tiskovine in druge v tiskarsko stroko spadajoče stvari.

— Deželnozborske volitve na Kranjskem. „Gorenjec“ piše v svojem uvodniku od 21. t. m. o teh dopolnilnih volitvah ter pravi: „Podala se je rodoljubna roka političnemu klerikalnemu nasprotniku, po krvi Slovencu, a podala se doslej ni brezpravnemu slovenskemu proletarcu, organiziranemu delavcu, ki je združen v jugoslovanski soc. demokratični stranki. Ali niso ti slovenski delavci tudi kri naše krvi, naši pravi slovenski bratje? Ali nismo videli organiziranega slovenskega delavca stopati pred krsto Lundra in Adamiča — več nemških listov je pisalo, da je bilo teh naših bratov nad 2000 po številu. Ali ni njih voditelj poudarjal ob odprti gomili, da slovenski proletarci dokumentirajo s svojo navzočnostjo solidarnost s slovenskim ljudstvom?“

Kaj hočemo še več? Zatajiti ob teh resnih časih teh svojih bratov ne moremo. Utajiti jih ne moremo in ne smemo. So pač del našega slovenskega telesa...

Če je narodno napredna stranka že pred letom ponujala socializmom 2 mandata v občinski svet ljubljanski, v očigled, da ima narodno napredna stranka v svojem programu splošno in enako volilno pravico, katere pa žalibog za deželni zbor nismo dosegli in s tem izključili od deželnega zakonodajstva okrog 8000 organiziranih delavcev, se predlaga, da se mandat v splošni kuriji v Ljubljani ponudi slovenskim delavcem, t. j. soc. dem. stranki.

Bode li ta predlog „Gorenjca“ sprejet, nam pokaže najbližnja bodočnost, bojimo se pa, da ostane to le glas vpijočega v puščavi.

— Železničarska strokovna šola v Celovcu. Poslanec Dobernig je stavil v državnem zboru predlog, naj se ustanovi v Celovcu železničarska strokovna šola.

— C. i. kr. armada za ljubljanske Nemce. „Slov. Narod“ poroča, da ljubljansko vojaško poveljništvo strogo naročilo podčastnikom, da morajo odslej svoje zabavne večere imeti le v nemški kazini. Jeden takšen večer se je že vršil; ker se ga nekateri podčastniki niso udeležili, se je odredila proti njim preiskava! Ravno tako mora biti vsak častnik član nemške kazine in podpirati ljubljansko nemštvo! Da si gospodje pri c. in kr. armadi, za katero slovenski narod plačuje tako ogromne davke v denarju in krvi, kaj takega upajo, človek bi skoro ne pričakoval. Ali se ne bode zganila naša državnozborska delegacija?

— Silno sušo še imajo vedno na Furlanskem. Vsi studenci in potoki so suhi. Ljudje in živali so začeli bolehati.

— Demonstracije v Zadru. Vsled burnih dogodkov na Dunaju so demonstrirali Italijani tudi v Zadru in pobili šipe na oknah nemške ljudske šole.

— 30 milijonov hranilnih vlog je dosegla te dni mestna hranilnica ljubljanska. Ljudje še neprestano dvigajo denar iz „kranjske šparkase“ in ga nosijo v mestno.

— Umrli je v ljubljanski jetnišnici Pangerc, morilec vipavskega dekana, na sušici.

Svetovne vesti.

— Parnik zgorel. Ko je zapustil egipčanski parnik „Sardinia“ luko na Malti, se je vnela nafta na ladji in izbruhnil je požar. Na ladji je bilo 11 evropskih in 140 arabskih potnikov, ki so v blaznem strahu poskakali v morje in se skušali tako rešiti. Bil je pa močen veter, ki je zelo otežil reševalno delo. Okrog 50 oseb je utonilo.

— Galerija se je zrušila v gledališču Alcoy v španskem mestu Barseloni. Več sto oseb je padlo 12 metrov globoko v dvorano in dobilo težke poškodbe. Nekateri se bore s smrtjo.

Nesreča o rudnikih pri Hammu. Kakor se je sedaj uradno dognalo, je našlo pri grozni nesreči v jami „Radbot“ 341 rudarjev smrt, 27 pa jih je težko ranjenih. Zaradi te nesreče se je vnela dolga debata v nemškem državnem zboru. Vse stranke so za zboljšanje in poostrenje kontrole varnostnih odredb v rudnikih. Izmed mrtvih rudarjev v Hammu jih je bilo 232 oženjenih, 105 neženjenih in 4 vdovci.

— Samo sebe je hotela sežgati žena žagarja Langa v Rüdorsdorfu na Nemškem. Znosila je iz vseh sob hišno opravo v spalnico, zlezla na grmado, vlila potem po pohištvo 5 litrov petroleja in vžgala. Ker je začelo smrdeti po ognju, so prihiteli od vseh strani ljudje, kateri so ženo sicer še živo dobili iz ognja, a je v neizrečenih bolečinah vendar umrla. Pravijo, da se ji je zmešalo.

— Poljski bojkot pruskemu nasilstvu. Kakor znano, hoče Prusija s pomočjo takozvanega „razlastitnega zakona“ nesrečne Poljake, ki so pod vlado pruskega „Herrenvolka“, pregnati z njih rodne grude. Ali Poljak ne ljubi le materne govorice, ampak on ljubi tudi rodno zemljo. Prost ni kot državljani, ampak prost gospodar hoče biti zemlje tiste, ki so jo orali in prelivali kri zanjo njegovi pradedje in v kateri počivajo njegovi očetje. Ves poljski narod, bodisi da biva v Prusiji, v Rusiji ali Avstriji, se je dvignil in nastopil proti Prusiji na polju, na katerem se lahko uspešno bojuje proti pruski ošabnosti. Razlastilni zakon, ki ga obsoja in se ga sramuje ves civilizirani svet, je rodil najhujši poljski bojkot vseh pruskih izdelkov. O tem bojkotu beremo v „Kaufm. Wochenschrift“: Noben prusk trgovec in trgovski potnik ne sme prestopiti praga poljske trgovine. Poljski trgovci so nabili na vrata svojih pisarnic tablice z napisi: „Vertretern deutscher Häuser ist der Eintritt strengstens verboten.“ Vsa poljska javnost skrbi za to, da se bojkot dosledno izvaja in da se ne vtihotapi med poljski narod prusko blago. Najhujše je poljsko narodno ženstvo, ki z največjo strogostjo pazi na to, da se ne kupi niti za vinar pruskega blaga. Siromak tisti trgovec, ki nima toliko narodnega čuta in se spozabi, da kupi kaj pruskega blaga. Poljska javnost in časopisje ga neusmiljeno prime in zasramuje kot narodno izdajico. Prepričan je lahko, da niti en narodni Poljak ali Poljakinja ne prestopi praga njegove trgovine. Nekaj takih trgovcev je že padlo. Poljski trgovci so sedaj stopili v zvezo s francoskimi in angleškimi trgovci, pa tudi z avstrijskimi industrijci, predvsem češkimi. Poljaki so dali Prusiji oster in jako občutljiv odgovor na njeno umazano izzivanje in gotovo je, da Prusi že obžalujejo tisti nesrečni zakon, s katerim so na tako podel način žalili poljski narod. — Tako poroča židovski trgovski list in prepričani smo lahko, da ako piše tak list tako ostro, mora biti v resnici še hujše. Omenjeni list pozivlja vse avstrijske industrijce in eksporterje, naj obiskujejo poljske trgovce na Avstrijskem, kakor tudi na Ruskem. — Slovenci, posnemajte Poljake!

Zaradi prodaje celega posestva je prav ceno naprodaj

1 dobra molzna krava, 1 volovska oprava, 3 vozovi kakor tudi raznovrstno poljsko orodje in kuhinjska oprava, vse dobro ohranjeno. Odda se tudi svinjska klaja. — Vpraša se na Ringu št. 4, I. nadstropje na levo, le predpoldne. 668 1

666 3-1

Hiša

z gospodarskim poslopjem

lepim vrtom in travnikom, v večjem trgu na Spod. Štajerskem, kjer je tudi trgovina z lesom zelo razvita. V hiši se nahaja že stara, dobro obiskana gostilna, kakor tudi trgovina mešanega blaga, se takoj z vsem blagom in opravo vred po ceni in pod zelo ugodnimi pogoji

proda.

Cenjene ponudbe naj se pošljejo na upravnništvo Domovine pod št. „33“.

PREPRIČAJTE SE

da dobite najcenejše in najboljše blago samo pri tvrdki: 592

FRANTIŠEK MEJDR
Platnarna na stroj Usti n. Orli. Huttvald 10 (Češko)

Barhenti, damasti, gradli, kanafasi, kretoni, ceffri itd., vse po najnižji ceni. Lastna tovarna. Zahtevajte povsod

Novo platno

z narodnim kolekom komad 23 m za 16 kron franko.

Prodajalka

vešča slovenskega in nemškega jezika, izurjena v manufaktorni in špecerijski stroki, išče primerno službo, eventualno v kontoarju. Nastop 1. januarja 1909. 647 2-2

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

Tržaška en-gros tvrdka

išče 300—400

litrov mleka

vsaki dan. — Ponudbe pod „Celoletno“, Trst, na glavni pošti ležeče. 669 2-1

Mlinski stroji

so zelo po ceni naprodaj in sicer: 1 par 48" nemških mlinskih kamnov z vsemi železnimi in lesenimi deli, 1 čistilni stroj za pšeno (griješ) „Austria“ (Hoerde in comp.), 1 cilinder z 25 metra dolgim vretenom s polžem, transmisije, 2 čistilna cilindra, stroj za snajenje spirale, 3 železna okna, 2 m visoka, 120 m široka, vse skoro novo. — Vprašanja

okrbništvu v Žovneku,

pošta Braslovče v Savinski dolini.

649 14-4

Drsalice, sanske zvončke

in razne zimske predmete dobite po nizki ceni

v trgovini „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

638 5-3

Samo pristno, ako je na podplatih vtisnjena ustanovna letnica 1860.

643 10-3

šent Peterburške
GALOŠE
čevlji za sneg „Storm Slippers“

Vsak dan jih izdela tovarna 60.000 parov.

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj I.

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah s čevlji, gumijevimi izdelki in modnim blagom.

Josip Leon

krojač v Celju, Gosposka ulica 9

priporoča svojo dobro založeno trgovino izdelanih oblek vsake vrste po najnižjih cenah. Naročila po meri se izvršujejo v najkrajšem času dobro in solidno ter po nizki ceni. V zalogi imam tudi haveloke in nepremočne pelerine. 578 b 11-5 579 a 11-6

Posebej pa se še priporočam cenj. prebivalcem Trbovelj in okolice ter naznanjam, da prodajam ob vsakem plačilnem dnevu v hiši g. Plevčaka narejeno obleko ter jemljem mero za raznovrstne obleke.

trgovskega učenca

dobrih starišev, s primerno naobrazbo,
sprejme takoj

trgovina z železnino „MERKUR“
P. Majdič, Celje.

Pitane kopune, pšenico, fižol

sploh vse deželne pridelke plačuje

Anton Kolenc v Celju

najdražje. Dobi se pa istotam špeci-
rijsko blago na debelo in drobno vedno
svežo in po kulantnih cenah. Prosi se
slav. občinstvo za cenjene naročbe,
katere se točno in vestno izvrše.
Zabukovski premog na cele vozove
na dom postavljen 100 kg 2 krone.

Trgovskega pomočnika

mešane stroke ne pod 22 let
starega, sprejmeta:

Norbert Zanier & sin
Sv. Peter v Sav. dolini.

650 5-5

Edina slovenska puškarska tvrdka

Ludvik Borovnik

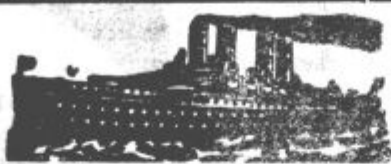
v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravo
lovskih pušk, za izdelovanje novih vložnih
cevi za kroglice in drobni svinec, za nasa-
janje novih kopit. Dela po najnižjih cenah!
Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno
puško, naj zahteva najnovejši slovenski
cenik, kateri se brezplačno dopošlje.

Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej.
216 50-36

Lepo posestvo

v večjem mestu Spodnje Štajerske,
z dobro idočo gostilno, ostajališčem,
lepimi hlevi, veliko ledenico in lepim
vrtom, se pod jako ugodnimi pogoji
proda. Kje? se izve v upravnistvu
tega lista. 655 6-4

V Ameriko in Kanado

je najslušnejše in najbolj
gotovo potovanje s

Kunard-progo

Odhod iz domačega pristanišča
Trsta: Carpatija 10. novembra,
Ultonija 17. novembra, Slavonija
1. decembra 1908. — Iz
Liverpoola: Lusitania (naj-
večji in najlepši parnik sveta)
dne 14./11., 5./12., 16./1., 6./2.,
27./2., 20./3. Mauretania dne
2./1., 23./1., 13./2., 6./3.
Pojasnila in vozni listki se dobe pri
Andreju Odlasku, Ljubljana
Slovenske ulice št. 25, poleg cerkve Sv. Izidorovega.

SINGER jeve

šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah,
katere lahko vse spoznate na tem
znamenju.

Ne dajte se zapeljati po nazna-
nilih katere nameravajo z nami-
gavanjem na ime SINGER pro-
dajati obrabljene stroje ali pa
drugod izdelane stroje, ker mi
ne oddajemo svojih strojev na
prekupovalce ampak jih prodaj-
amo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za
šivalne stroje

Celje, Kolodvorska ulica 8.

Kravate

najmodernejše iz zadnje novosti in v
velikanski izbiri so ravno kar prišle.

Novo vpeljano za dame! ovrat-
nike, kravate, jabots,
pajčolane, različne rokavice in pasove,
spodnja krila, predpasnike, srajce in
drugo raznovrstno perilo.

Nadalje je za gospode velikanska zaloga ja-
grovih srajc, jopic in hlač, glase in
pletenih rokavic, nogavic, belih in pisanih srajc, raznih
modernih ovratnikov in zapestnic, spodnjih hlač, naramnic
in žepnih robcev. — Vse v najboljši kakovosti in po naj-
nižjih konkurenčnih cenah samo v trgovski hiši na debelo
in drobno

R. STERMECKI, CELJE.

Poštne pošiljke točno in čez 20 K franko.

Milan Hočevar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporočila direktno **kavo** kila po K 2.—, drugih vrst po
importirano arabsko K 2-40, 2-80, 3-20, 3-60 itd.
trikrat na teden **kavo** kila po K 2-80, 3-20 in 4.—. Fino
svežo praženo **bučovo olje**, **Ogrske salame**, **švi-**
carski sir, **radajnsko**, **slatinsko kisle vodo**, **Galico**,
žveplo, **rafijo** in **Bartelno** klajno apno.

Premog s pečovniških jam. — Prodaja na drobno in
v celih vozovih. 263 — 33

Najboljše peči

vseh vrst, tudi za **štedilnike**,
kurjavo z žaganjem, **slamoreznice**
izborna delujoče
in sploh vse železninsko blago po najnižjih cenah
priporočila

trgovina z železnino „MERKUR“
P. Majdič, Celje.

Zaloga najboljših in zajamčenih umetnih gnojil
po tovarniških cenah. 637 5-3

Blasnikova in družinska pratika

se dobiva na drobno in debelo v Zvezni trgovini v Celju.

Slovenski trgovci naročajte
Slovenske gospodinje kupujte

pralno milo

Ivana Pfeiferja iz Spodnje Hudinje pri Celju.

Izvrstno blago.

Nizka cena.

Za neveste in ženine poročni
prstani in druga ženitovanska darila

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga ur, prstanov, uha-
nov, verižic i. t. d.
Velika izber očal ter optičnih predmetov.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznanih pisem.

Naročite **cenike** katere razpošiljam zaštonj
in poštne prosto.

Točna postrežba! Nizke cene.

565 11-7

RUDOLF HAVELKA

modna trgovina v Ptuj

priporoča p. n. občinstvu za jesen in zimo najnovejše blago za dame in go-
spode v raznih kvalitetah, kakor tudi raznovrstno platno za živотно in po-
stelsko perilo. Nadalje nudi preproge, garniture, volnene in čipkaste zastore
čevlje najboljšega izdelka za dame in gospode, dežnike, zavrtnice, ovrtnike,
pletene in likane srajce, ter vsakovrstno drugo v manufakturno stroko
spadajoče blago po primernih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

536 41-29

Kupujte narodni kolek!

Ilustrovani narodni koledar

— je ravnokar izšel in je dobiti v —

Zvezni tiskarni v Celju.

Cena: broš. K 1'—, s poštino vred K 1'20
eleg. vezan K 1'50, s poštino „ 1'70

za leto 1909.

Kot najpripravnejša in najboljša Miklav-
ževa, božična in novoletna darila priporoča

Gramofone

Patheofone

najboljših vrst, ter vsakovrstne plošče k
muzikaličnim aparatom

trgovina z železnino „MERKUR“,
Peter Majdič v Celju.

667

6-1

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17.

Graška cesta št. 21.

Telefon št. 17.

Trgovina s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki in
raznimi suhimi in oljnatimi barvami.

Priporoča svojo veliko zalogo kineskega, ruskega in ceylonskega čaja;
naravnost importiranega jamaškega ruma in konjaka; vseh vrst na-
miznega in zdravilnega vina.

Velika zaloga kave najrazličnejše kakovosti, surove kakor vsak teden
183 štirikrat sveže žgane. 36

Nanovo sem vpeljal raznovrstno pecivo za čaj, imperijalski in savinski
sir kakor tudi pristne kranjske klobase in vsak dan sveže surovo

čajno maslo, sardine, morske postrežbe v olju ter razne druge delikatese.
Za božične praznike še posebno priporočam razne vrste južnega
sadja in pristno strd.

Bogata zaloga stearinskih, voščenih, nagrobnih in božičnih sveč.
Svinjerejce opozarjam na „Lucullus“, s katerim najhitreje in
najceneje zredijo svoje prašiče.

Na drobno in debelo.

Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

Zavitke priporoča Zvezna tiskarna v Celju.

POSJOJILNICA V CELJU

v lastni hi
Narodni dom

Posojilnica uraduje
vsak dan od 9. do
12. ure dopoldne
razun nedelje in
praznikov.

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881
z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj
nad 4200 zadruženikov, kateri imajo vsega
nad 88.000 kron vplačanih deležev ter
ima sedaj nad 6 milijonov kron hra-
nilnih vlog in nad 340.000 kron
rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega,
ako tudi ni član zadruga ter jih obrestuje
po 4 1/2%. Posojilnica plačuje rentni davek
sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem.
Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit
proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. :::

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in stjenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). :::

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. :::

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-
::: laganje napisov v iste. :::

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužujte se

79 48-44

južnoštajerske hranilnice

pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.**

da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v

ZVEZNA TRGOVINA V CELJU

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.

Velika zaloga svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila, trgovskih in odjemalnih knjig, zavitkov, papirnatih vreč itd. itd.

Časovni predmeti: papirnati krožniki, servijete, konfeti, serpentine, lampijoni in dr.

TRGOVINA S PAPIRJEM, PISALNIM IN RISALNIM ORODJE

LASTNA ZALOGA ŠOLSKIH ZVEZKOV IN RISANK

NAJVEČJA ZALOGA VSEH TISKOVIN ZA URADE IN PRIVATNIKE

CENIKI BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO SOLIDNA IN TOČNA POSTREŽBA.

K seziji priporoča:

Lampijone,

Serpentine,

Korijandoli,

Karte za tombolo in

šaljivo pošto.

54 78

Za jesensko in zimsko sezono priporočam svojo najboljše zalogo novomodnega sukna in volnenega blaga za obleke, kostime, bluže itd. po najnižjih cenah

Karol Vanič ❖ **Celje** ❖ **Narodni dom**